

ART I ESCOLA 13

LA MORT

LLISTAT DE REFERENTS ARTÍSTICS QUE SUGGERIM DES DE L'EQUIP D'ART I ESCOLA

Artistes

- **Ignasi Aballí**, *Muertos I, II, III*, 2005
- **Marina Abramovic**: <https://tempsarts.cat/arts-visuals/marina-abramovic-artista-que-mai-es-rendeix/>
- **Helena Almeida**
- **Sophie Calle**: <https://julart.blog/2018/08/15/sophie-calle-conmueve-con-su-trabajo-sobre-la-muerte-y-la-perdida-en-aix-en-provence-fr/>
- **Leonora Carrington**
- **Maurizio Cattelan**. *Bidibidobidiboo*
- **DU-DA** – *Morir guay*: <http://du-da.net/category/morir-guay/>
  - o *Último aliento* - <http://du-da.net/non-clase/el-ultimo-aliento/>
- **Emma Fenelon**, *Ceramic Trees*
- **Regina José Galindo**
- **Damien Hirst**
- **Zhang Huan**, *1/2 (Meat and text)*, 1998
- **Las huecas**, Obra de teatre "Aquelles que no han de morir"
<https://huecas.hotglue.me/?AQNDM>
- **William Kentridge**, *More Sweetly Play the Dance*, 2015. https://www.youtube.com/watch?v=Uye4_OKS1cs (Quan ballem, es pensa, estem el més vius que podem estar. Així mateix, quan deixem de ballar, ens morim).
- **Teresa Margolles**, *Recados póstumos*, 2006, *Piel de gallina*, *Todos estamos muertos*.
- **Ana Mendieta**, *Ixchel negro*, 1977
- **Joan Morey**: <https://www.youtube.com/watch?v=7FFmeZVkTX8>
- **Robert Motherwell**

- **Teresa Mulet**, *Informe 1999-2016* o *Cada-ver-es. Cada-vez-más*
<https://www.acvic.org/ca/projectes-expositius/1957-en-color-i-en-blanc-i-negre-entre-utopies-i-realitats>
- **Juan Muñoz**, *Hanging Figures*, 1997, o *Two Figures one laughing at one hanging*, 2000
- **Shirin Neshat**
- **Gabriel Orozco**. *Papalotes negros*, 1997
- **Albert Potrony**, *La bona mort*, entre altres projectes.
- **Gregor Schneider**
- **Antoni Tàpies**
- **Adrián Villar Rojas**. *Mi familia muerta*, 2009
- **Bill Viola** <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies/el-videoartista-bill-viola-dialoga-sobre-la-vida-i-la-mort-amb-miquel-angel-a-londres/video/5817143/>
- **Andy Warhol**. *Green Car Crash (Green Burning Car I)* o *Electric Chair*. Obres de la sèrie «Mort i Desastres» 1963.

Expressions artístiques:

- El **Land art** i l'**Art efímer** en general també poden parlar de la durabilitat i d'allò efímer.
- **Art romànic, gòtic i barroc** també tenien la mort com una de les seves principals temàtiques.
- La **Natura Morta** i el subgènere **Vanitas**, que ressalta la vanitat i la rellevància de la mort per sobre dels plaers mundans, treballen el concepte.
-

Música

- **Maria Arnal**, *Ball del vetlatori*
- **Lou Reed**, *Magic and Loss*. Sobre la pèrdua d'una amiga
- **David Bowie**, els últims discs: *The Next Day* i *Blackstar*
- ...

Llibres:

- Elisabeth Helland. (2017) *Soy la muerte*. Barbarafiore
- Annamaria Gozzi. (1959) *Els pans daurats de la velleta*. Club Editor
- Wolf Erlbruch. (2017) *El pato, la muerte y el tulipan*. Barbara Fiore
- María Leach i Katia Klein. (2022) *Sempre amb tu*. Estrella Polar
- Britta Teckentrup. (2015) *L'arbre dels records*, Nubeocho
- Shinsuke Yoshitake. (2022) *Com serà el més enllà?* Libros del zorro rojo

Exposicions

- **La Sombra**, (2009) Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid - <https://vimeo.com/4998915>
-
- **“C'est la vie”** (2010), mostra com la naturalesa efímera de l'ésser humà inspira els artistes . La mort a través de l'art. <https://www.elperiodico.cat/ca/actualitat/20100221/la-mort-a-traves-de-lart-228413>
- **“Cuando la muerte deja de ser tabú”**: Two Art Gallery remueve emociones con 'Rigor Mortis' (2020). (exposició que reuneix 40 obres de 17 artistes) <https://murciaplaza.com/CuandolamuertedejadesertabTwoArtGalleryremueveemocionesconRigorMortis?image=1>
- **‘La mort, digna i il·lustrada’** (2021), organitzada per l'Associació pel Dret a Morir Dignament, que ofereix diverses mirades sobre la mort. La infermera Teresa Muñoz, voluntària de l'Associació, parla sobre la iniciativa. 31 artistes reflexionen sobre la mort digna, a través d'il·lustracions i textos. <https://www.coib.cat/ca-es/actualitat/noticies-del-col-legi/31-artistes-reflexionen-sobre-la-mort-digna-traves-il-lustracions-textos.html>

Cursos i conferències

- **Sobre la mort en l'art** (2018). Conferència a càrrec de José A. Ortiz, doctor en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona, especialitzat en la relació entre l'art, la devoció i els rituals funeraris a Catalunya. <https://www.weekand.net/2018/01/sobre-mort-lart/>
- **Pintar la mort. Quatre visions des de la història de l'art**. (2023) A càrrec de José A. Ortiz. <https://www.instituthumanitats.org/ca/cursos/pintar-la-mort-online>
<https://www.cccb.org/ca/activitats/fitxa/pintar-la-mort/241706>

Articles:

- **El arte contemporáneo y la muerte**, Alfonso y Marful <https://www.m-arteyculturavisual.com/2012/10/15/el-arte-contemporaneo-y-la-muerte/>

- **Quan la mort és art** (2012) Oculus
art <https://oculusart.blogspot.com/2012/10/quan-la-mort-es-art.html>
- **Com parlar de la mort d'un familiar proper amb els infants**, Isabel Palà, 2022, criar.cat https://www.criar.cat/noticia/1541/com-parlar-de-la-mort-dels-avis-o-familiar-proper-amb-els-infants?fbclid=PAAaZKXGq-2Hgmcg1Nm_xaMbfG_kXCAOuaK5DA9K0NoIN2YElwy6mWDMiOboU
- **Contes per parlar de la mort i acompanyar el dol en els infants**, Clara Virgili, 2022, criar.cat. https://www.criar.cat/noticia/1095/contes-parlar-mort-acompanyar-dol-infantil-nens?fbclid=PAAabs0l3XrB33pVCPis7BOJJEsm-8bGLVRy_wnwGnbnnSXcANJfZUa1Ys9LY

Persones apostant per noves mirades-concepte:

- **Som provisionals:** <https://somprovisionals.net/es/>. Fan tallers sobre mort i dol, aposten pel bon morir
- **Associació Abilis:** <https://abilis.cat/formacio/>. Fan tallers per instaurar la pedagogia de la mort i la vida